

М. Ю. Ржевська

Лісовський Леонід Леонідович

ЛІСОВСЬКИЙ Леонід Леонідович (11(23). 10. 1866, С.-Петербург – 23. 12. 1934, Харків) – композитор, музикознавець, музично-громадський діяч, педагог. Закін. істор.-філол. факультет Харків. університету (1889), С.-Петербур. консерваторію (1897; кл. композиції М. Соловйова, фортепіано – Ф. Черні). Навч. гри на фортепіано в І. Слатіна у Харкові. 1898–1909 – викл. музики, згодом дир. муз. класів Ф. Базилевич у Полтаві. Провадив активну діяльність як педагог, композитор, піаніст (соліст і акомпаніатор), організатор популяр. курсів, рецензент г. «Полтавскія губернскія вѣдомости». Як лектор і піаніст виступав із В. Оголевцем, мав автор. концерти. Твори Л. виконували у симф. зібр. Полтав. відділ. РМТ (зокрема Концертна увертюра під керівництвом Д. Ахшарумова). 1909–13 – муз. вихователь Комерц. училища Відомства імператриці Марії у С.-Петербурзі. Водночас – викл. Нар. консерваторії, Муз. шкіл К. Даннемана й В. Боровської, Комерц. школи М. Шидловської, також давав приватні уроки. 1913 – у Тифлісі (нині Тбілісі), де викладав у Муз. школі М. Пишнова та А. Швейгера. Виступав у пресі як рецензент, зокрема опер. вистав, симф. і камер. концертів відділ. РМТ, музикантів-гастролерів. Від 1914 – у Харкові: від 1918 – викл. Нар. консерваторії, згодом муз. технікуму. Твори Л. виконували і публікували у 1920-х рр., зокрема входили до репертуару Квартету ім. М. Леонтовича. Після перетворення Муз. товариства ім. Леонтовича на Всеукр. товариство рев. музикантів разом із Ф. Богдановим, В. Борисовим, С. Дрімцовим, Д. Клебановим увійшов 1928 до складу бюро Харків. композитор. майстерні – керівник органу, обраного за зразком парт. осередків. Від того самого року – чл. секції духов. композиторів при Всеукр. товаристві драматургів і композиторів. 1931 рішенням 2-го та 3-го пленумів Всеукр. товариства рев. музикантів був виключений із його лав на підставі звинувачення у причетності до «церковщини» в музиці. 1925 хор. сюїту «Гасла ЦК ВКП(б)» («Жовтневі гасла ВКП») було високо оцінено й опубл., а 1931 проголошено «шедевром церковщини у музиці». Автор публікацій про П. Сокальського (вперше подав повний список його творів).

Основні твори

опери – дит. «Сни старого саду, або Іменини троянди» (1901), комічна «Диво» (1912); вокал.-симф. – кантати «Іоанн Дамаскін» (1897), «Ерос і Психея»; для симф. оркестру – 3 концертні увертюри, «Лірична прелюдія», скерцо «Навесні», «Трохи із Сен-Санса», Вальс; для струн. оркестру – Думка; для струн. квартету – Квартет, Серенада, Скерцоз. менует (1894), Варіації (1929); для скрипки і фортепіано – програмні Етюди (або для флейти і фортепіано), Танець, Серенада (або для флейти, кларнета та фортепіано); для фортепіано – Соната, 2 сонат. алегро, етюд, вальси; хори, цикли романсів.

Рекомендована література

1. Богданів Ф. Харківська композиторська майстерня ВУТОРМу // Музика масам. 1928. № 7;
2. Ржевська М. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епо-хи. К., 2005;
3. Її ж. Леонід Лісовський: харківські сторінки біографії // Пробл. взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: Зб. наук. пр. Х., 2009. Вип. 24;
4. Її ж. Леонід Лісовський: Сторінки біографії композитора // Муз. україністика: сучас. вимір. К., 2010. Вип. 5.

Покликання на статтю:

Лісовський Леонід Леонідович / М. Ю. Ржевська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55708>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).